

§ 132 Motion från Centerpartiet om Hälsocenter

Diarienummer: KFN2025/28

Kultur- och fritidsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag

att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till att kultur- och fritidsnämnden redan planerar en förstärkning av Hälsocenter inom ramen för 2026 års budget

Men notera att nämnden delar motionens intention med att utveckla verksamheten Hälsocenter i Tranås kommun

att anse remissen från kommunfullmäktige besvarad

Sammanfattning

Olof Göransson Ziedén (C) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att tilldela Hälsocenter mer resurser och att utöka uppdraget till att även omfatta barn och unga under 18 år.

Kultur- och fritidsförvaltningen delar motionens intention och anser att Hälsocenter spelar en viktig roll i kommunens förebyggande folkhälsoarbete, med att förbättra den fysiska, psykiska, sociala och existentiella hälsan. Hälsocenter riktar sig till personer inom arbetsför ålder i dagsläget och målet är att vara platsen där stöd, inspiration och samverkan möter invånaren för ett friskare liv. Hälsocenter Tranås är en lokal samverkansarena för ett friskare Tranås – där kommun, region, vårdcentraler, föreningsliv och andra aktörer tillsammans stärker invånarnas hälsa.

Hälsocenters styrgrupp har landat i fyra verksamhetsområde:

1. Coacha

Hälsosamtal, motiverande samtal, stöd att sätta mål. Uppföljning för att främja varaktig förändring.

2. Lotsa

Förmedling till aktiviteter i civilsamhälle, föreningsliv och andra hälsofrämjande sammanhang. Skapa broar så att deltagarna hittar hållbara gemenskaper.

3. Samverka

Samordna resurser mellan vård, kommun, region och föreningsliv. Initiera gemensamma satsningar för att möta lokala hälsoutmaningar.

4. Informera

Sprida kunskap om hälsosamma levnadsvanor till invånare och aktörer. Vara en tydlig kontaktpunkt för hälsofrämjande arbete i Tranås kommun

Tranås kommun har beslutat om en ramutökning för kultur- och fritidsnämnden från 2026 års budget på 3 miljoner, där kultur- och fritidsnämnden redan valt att prioritera en tjänst till Hälsocenter. Nämndens intention är att ge förvaltningen möjlighet att utöka det arbete Hälsocenter idag bedriver.

Den nuvarande bemanningen (0,5 tjänst, som idag finansieras via region Jönköping) kommer höjas till en heltidstjänst (1,0 där hälften finansieras av kultur- och fritidsnämndens budget). Därefter kommer Hälsocenter kompletteras med ytterligare en halvtidstjänst (0,5 som finansieras av kultur- och fritidsnämndens budget). Därtill har stadsbidrag fördelats från samverkansgruppen TFF (Tillsammans för folkhälsa) för att stärka upp bemanningen ytterligare med en halvtidstjänst (0,5), vilket innebär två heltidstjänster från 2026.

Under 2025 har Hälsocenter arbetat inom projektet Förrehabilitering, där bemanningen varit 80% istället för 50%, vilket resulterat i möjligheten att ta emot fler inskrivna kunder. I dagsläget är 66 st kunder inskrivna på Hälsocenter mot ca 50 st kunder i början av året.

Efterfrågan av att skriva in nya kunder på Hälsocenter är dock betydligt större, med en lång kö och tillskottet av tjänster skapar förutsättningar för att stärka arbetet med fysisk aktivitet på recept (FaR) samt bredda verksamheten med fler riktade insatser och aktiviteter inom det befintliga uppdraget.

Förvaltningen delar bilden i motionen om att den ökande psykiska ohälsan bland barn och unga kräver samlade och tvärssektoriella insatser, samt tidiga stödåtgärder i nära samverkan. Men anser inte att uppdraget Hälsocenter har bör breddas till barn och unga i första hand. Kultur- och fritidsnämndens linje med en utökad tjänst är att Hälsocenter ska kunna fortsätta möta den efterfrågan som finns för befintlig målgrupp och fortsätta arbetat med denna, samt att man ska kunna utvärdera behoven av att arbeta mer med 65+, där en stor samhällsutmaning finns i ensamhet och ohälsa. Samt att kunna göra Hälsocenters verksamhet publik och öppen, för att inte enbart ta emot kunder via FaR.

Hälsocenters styrgrupp och andra funktioner i Tranås kommun, som projektledare för projektet riktade insatser skolnärvaro, har gjort studiebesök i verksamheter som erbjuder Hälsocenter för andra målgrupper. Vaggeryd och Eksjö erbjuder Hälsocenter familj. Det man konstaterar är att det arbetet som görs inom ramen för Hälsocenter familj redan görs i Tranås kommun, men på andra sätt i Tranås, inom tillexempel elevhälsan. Tillexempel arbetar elevhälsan redan med hälsosamtal och projektet riktade insatser skolnärvaro är exempel på hur man samverkar ytterligare med elevhälsan kring att erbjuda insatser för barn och unga (på två skolor i kommunen).

En del i de utökade resurserna till Hälsocenter gör det dock möjligt med en ökad samverkan med elevhälsan och andra kommunala verksamheter, vilket innebär att barn och ungas hälsa indirekt kommer att omfattas genom nya aktiviteter och hälsostärkande initiativ, men inte som primärt uppdrag. En del i den nya tjänsten på Hälsocenter från 2026 är fokus på suicidpreventivt arbete på strategisk som operativ nivå i kommunen. Förvaltningen föreslår därför nämnden att föreslå att kommunfullmäktige avslår motionen till förmån för den linje nämnden önskar att Hälsocenter ska fortsätta hålla.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktige 2025-02-17 (2025-02-17 KF §34)
Motion från Centerpartiet om Hälsocenter
Tjänsteutlåtande

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Diariet